

«TASDIQLAYMAN»

Kattaqo'rg'on davlat pedagogika
instituti rektori

Sh.R. Urakov

«31» «10» 2025-yil

KATTAQO'RG'ON DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI O'QUV JARAYONI SIFATINI BAHOLASH VA MONITORING QILISH TO'G'RISIDA

NIZOM

1. UMUMIY QOIDALAR

1.1. Mazkur nizom Kattaqo'rg'on davlat pedagogika institutida ta'lim dasturlari doirasida o'quv jarayoni sifatini ichki ta'minlash, baholash, doimiy monitoring qilish va takomillashtirish tartibini belgilaydi.

1.2. Nizom O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida»gi Qonuni, oliy ta'lim standartlari, shuningdek, institut ustavi va ichki normativ hujjatlari asosida ishlab chiqilgan.

1.3. Nizomning asosiy maqsadlari quyidagilardan iborat:

- ✓ ta'lim sifatini boshqarishning samarali mexanizmini joriy etish;
- ✓ o'quv jarayonining kutilgan natijalarga (Learning Outcomes) muvofiqligini muntazam tahlil qilib borish;
- ✓ ta'lim xizmatlari iste'molchilari (talabalar, ish beruvchilar va jamiyat)ning qoniqish darajasini oshirish;
- ✓ o'quv jarayonidagi tizimli kamchiliklarni erta aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha «tuzatuvchi harakatlar» (corrective actions) tizimini yo'lga qo'yish.

1.4. Sifatni ichki ta'minlash jarayoni «Rejalashtir – Amalga oshir – Tekshir – Takomillashtir» (PDCA — Plan-Do-Check-Act) xalqaro sikliga asoslanadi.

1.5. Ushbu nizom talablari barcha kafedralar, dekanatlar va o'quv-yordamchi bo'linmalar uchun bajarilishi majburiy hisoblanadi.

2. ASOSIY TUSHUNCHALAR

2.1. Ta'lim sifati – ta'lim natijalari, o'qitish jarayoni, metodik ta'minot va moddiy-texnik resurslarning belgilangan davlat ta'lim standartlari, malaka talablari hamda iste'molchilarning kutayotgan ehtiyojlariga muvofiqligi darajasi.

2.2. Sifatni ichki ta'minlash – oliy ta'lim tashkiloti tomonidan ta'lim dasturlari va o'quv jarayoni sifatini doimiy ravishda saqlab turish, nazorat qilish va yaxshilashga qaratilgan ichki siyosat, tartib-taomyillar va chora-tadbirlar majmui.

2.3. Monitoring – o'quv jarayonining borishi, ko'rsatkichlari va natijalarini oldindan belgilangan mezonlar asosida muntazam ravishda kuzatish, ma'lumotlarni yig'ish va birlamchi tahlil qilish jarayoni.

2.4. Baholash – monitoring natijasida to‘plangan ma’lumotlarni tahlil qilish orqali o‘quv jarayoni samaradorligini, kutilgan natijalarga erishilganlik darajasini va belgilangan KPI (asosiy samaradorlik ko‘rsatkichlari)ga muvofiqligini aniqlash.

2.5. Kutilgan o‘quv natijalari (Learning Outcomes) – talaba ta’lim dasturini yoki muayyan fanni tamomlagandan so‘ng nimalarni bilishi, tushunishi va amalda bajara olishini ifodalovchi aniq ko‘rsatkichlar.

2.6. Takomillashtirish (Continuous Improvement) – baholash va tahlil natijalari asosida aniqlangan tizimli kamchiliklarni bartaraf etish, jarayonlarni optimallashtirish va ta’lim sifatini yangi bosqichga ko‘tarishga qaratilgan rejali harakatlar.

2.7. Ta’lim oluvchilarning qoniqish darajasi – talabalarning o‘quv jarayoni, o‘qitish metodikasi, resurslar va yaratilgan sharoitlar haqidagi subyektiv va obyektiv fikrlari aks etgan ko‘rsatkich.

3. O‘QUV JARAYONINI BAHOLASH MEZONLARI

O‘quv jarayoni sifatini baholash quyidagi to‘rtta asosiy blok va ularning indikatorlari asosida amalga oshiriladi:

3.1. Ta’lim natijalari va o‘zlashtirish samaradorligi:

Akademik o‘zlashtirish: talabalarning fanlar bo‘yicha umumiy o‘zlashtirish ko‘rsatkichi (%) va akademik qarzdorlik darajasi.

GPA ko‘rsatkichi: talabalarning o‘rtacha baholash ballari dinamikasi.

O‘quv intizomi: talabalarning darslarga davomati va mashg‘ulotlarda ishtirok etish faolligi.

Mustaqil ta’lim: talabalarning mustaqil ish topshiriqlarini bajarish sifati va o‘z vaqtida topshirishi.

3.2. Pedagogik mahorat va o‘qituvchi faoliyati:

Dars sifati: ochiq darslar, o‘zaro dars kuzatishlar va ichki monitoring natijasida aniqlangan metodik mahorat darajasi.

Hujjatlar bilan ta’minlanganlik: ishchi fan dasturlari (sillabuslar), kalendar-mavzu rejaları va baholash mezonlarining mavjudligi hamda sifati.

Raqamli ko‘nikmalar: o‘quv jarayonida elektron ta’lim resurslari, LMS (HEMIS) platformasi va innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish darajasi.

Subyektiv baho: talabalar tomonidan «O‘qituvchi – talabalar niqohida» so‘rovnomasi orqali berilgan baho.

3.3. Ta’lim dasturi va metodik ta’minot sifati:

Muvofiqlik: fan dasturlari va sillabuslarning Davlat ta’lim standartlari (DTS) hamda mehnat bozori talablariga muvofiqligi.

Amaliy yo‘naltirilganlik: o‘quv rejasidagi amaliy va laboratoriya mashg‘ulotlarining ulushi hamda ularning ishlab chiqarish bilan bog‘liqligi.

Resurslar: fanlar bo‘yicha zamonaviy darsliklar, o‘quv qo‘llanmalar va xorijiy adabiyotlar bilan ta’minlanganlik darajasi.

3.4. Iste’molchilar qoniqish darajasi va natijadorlik:

Talabalar fikri: ta’lim mazmuni, adolatlilik va shaffoflikdan qoniqish indeksi.

Ish beruvchilar bahosi: bitiruvchilarning kasbiy tayyorgarligi bo'yicha ish beruvchilarning fikrlari va taqrizlari.

Bandlik: bitiruvchilarning mutaxassislik bo'yicha ishga joylashish darajasi va sohada o'z o'rnini topishi.

4. BAHOLASH VA MONITORING TARTIBI

4.1. Monitoring davriyligi:

Monitoring jarayoni doimiy ravishda, shuningdek, har semestr va o'quv yili yakunida tizimli ravishda amalga oshiriladi.

Tezkor monitoring (haftalik yoki oylik) talabalar davomati va joriy o'zlashtirish ko'rsatkichlari bo'yicha o'tkaziladi.

4.2. Ma'lumotlar manbalari va to'plash usullari:

Raqamli ma'lumotlar: elektron jurnal va HEMIS axborot tizimidagi akademik ko'rsatkichlar tahlil qilinadi.

Sotsiologik so'rovlar: talabalar, bitiruvchilar va ish beruvchilar o'rtasida anonim so'rovnomalar (anketa so'rovlari) o'tkaziladi.

Bevosita kuzatuv: ochiq darslar, o'zaro dars kuzatishlar va o'quv mashg'ulotlarining sifatini ekspert baholash (audit).

Hujjatli tahlil: kafedra hisobotlari, ishchi fan dasturlari va talabalarning yakuniy ishlarining (BMI/magistrlik dissertatsiyasi) sifati ko'rib chiqiladi.

4.3. Baholash metodologiyasi:

Baholash jarayoni belgilangan KPI (asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari) va sifat indikatorlari asosida amalga oshiriladi.

Har bir kafedra va fakultet bo'yicha sifat ko'rsatkichlarining reytingi shakllantiriladi.

4.4. Tahlil va hisobdorlik:

Monitoring natijalari asosida o'quv jarayoni sifati bo'yicha analitik hisobot tayyorlanadi.

Ushbu hisobot universitetning o'quv-uslubiy kengashi yoki universitet Kengashi yig'ilishida muhokama etiladi va tegishli qarorlar qabul qilinadi.

Tahlil natijalarining shaffofligini ta'minlash maqsadida universitetning ichki tarmog'ida yoki rasmiy nashrlarida (zarur hollarda) e'lon qilinishi mumkin.

5. TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI

5.1. Monitoring va baholash natijalari asosida o'quv jarayoni sifatini oshirishga qaratilgan takomillashtirish rejasi (Improvement Plan / Action Plan) ishlab chiqiladi.

5.2. Takomillashtirish rejasi aniqlangan tizimli muammolarni bartaraf etishga yo'naltirilgan bo'lib, unda quyidagi majburiy bandlar aks ettiriladi:

- ✓ aniqlangan muammo yoki kamchilik
- ✓ monitoring jarayonida qayd etilgan nomuvofiqlik.
- ✓ amalga oshirilishi lozim bo'lgan chora-tadbir
- ✓ muammoni bartaraf etish bo'yicha aniq vazifa.
- ✓ mas'ul shaxs / bo'linma
- ✓ vazifa ijrosi uchun javobgar subyekt.

- ✓ amalga oshirish muddati
- ✓ vazifani bajarishning aniq vaqti.
- ✓ kutilgan natija
- ✓ chora-tadbirlar amalga oshirilgandan so'ng erishilishi lozim bo'lgan ko'rsatkich.

5.3. Takomillashtirish mexanizmi doirasida quyidagi choralar ko'riladi:

- ✓ o'quv rejalari, fan dasturlari (sillabuslar) va baholash mezonlariga zaruriy o'zgartirish hamda qo'shimchalar kiritish;

- ✓ professor-o'qituvchilarning malakasini oshirish yoki metodik qayta tayyorlash kurslariga yo'naltirish;

- ✓ o'quv-metodik ta'minotni (darsliklar, elektron resurslar) yangilash va boyitish;

- ✓ moddiy-texnik bazani va o'quv laboratoriyalarini zamonaviy talablar asosida modernizatsiya qilish.

5.4. Takomillashtirish rejasi ijrosi universitetning o'quv-uslubiy boshqarmasi va ta'lim sifati nazorati bo'limi tomonidan muntazam ravishda nazorat qilinadi.

5.5. Amalga oshirilgan takomillashtirish choralarining samaradorligi keyingi monitoring bosqichida qayta baholanadi (qayta aloqa tamoyili).

6. MAS'ULLAR

6.1. O'quv ishlari bo'yicha prorektor:

Sifatni ichki ta'minlash tizimining umumiy strategiyasini belgilaydi va jarayonni muvofiqlashtiradi.

Monitoring natijalari asosida ishlab chiqilgan takomillashtirish rejalarini tasdiqlaydi.

6.2. Registrator ofisi va o'quv-uslubiy boshqarma:

O'quv jarayoni va dars jadvallarining me'yoriy hujjatlarga muvofiqligini nazorat qiladi.

HEMIS axborot tizimi orqali akademik ko'rsatkichlar (o'zlashtirish, GPA, davomat) tahlilini yuritadi.

6.3. Ta'lim sifati nazorati bo'limi:

Ichki audit va monitoring jarayonlarini tashkil etadi.

Talabalar, bitiruvchilar va ish beruvchilar o'rtasida so'rovnomalar o'tkazadi va natijalarini tahlil qiladi.

O'quv jarayoni sifati bo'yicha yillik analitik hisobotlarni tayyorlaydi.

6.4. Fakultet dekani:

Fakultet miqyosida o'quv intizomi va talabalar davomati ustidan doimiy monitoringni ta'minlaydi.

Fakultet kengashida sifat ko'rsatkichlarini muhokama qiladi va kamchiliklarni bartaraf etish choralari ko'radi.

6.5. Kafedra mudiri:

Fan dasturlari (sillabuslar) va nazorat savollarining sifatini hamda DTSga muvofiqligini ta'minlaydi.

O'qituvchilarning dars o'tish sifatini ochiq darslar va dars kuzatishlar orqali baholaydi.

Kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan zamonaviy texnologiyalar qo'llanilishini nazorat qiladi.

7. YAKUNIY QOIDALAR

7.1. Mazkur nizom Kattaqo'rg'on davlat pedagogika instituti Kengashi tomonidan ko'rib chiqiladi va uning qarori bilan tasdiqlanadi.

7.2. Nizom tasdiqlangan kundan boshlab qonuniy kuchga kiradi va o'quv jarayoni sifatini ta'minlashda asosiy ichki normativ hujjat hisoblanadi.

7.3. Nizom talablarining ijrosi ustidan umumiy nazorat o'quv ishlari bo'yicha prorektorlar zimmasiga yuklatiladi.

7.4. O'zbekiston Respublikasining oliy ta'limga oid qonunchiligi yoki universitet ustaviga o'zgartirishlar kiritilganda, ushbu nizomga ham tegishli tartibda qo'shimchalar va o'zgartirishlar kiritilishi mumkin.

7.5. Mazkur nizom bilan belgilangan qoidalarining buzilishi yoki ijro etilmasligi amaldagi mehnat qonunchiligi va universitetning ichki tartib-qoidalariga muvofiq javobgarlikka sabab bo'lishi mumkin.